

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6C/167/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115209348
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2016:5115209348.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudcom Mgr. Andrejom Kekelym v právnej veci navrhovateľky: W. D., S., R., F., XX.XX.XXXX, T. M. XXXX/XX, Ž., Š. Z. J., proti odporcovi: Š. D., F., XX.XX.XXXX, T. M. XXXX/XX, Ž., Š. Q. Z. J., o trvalé vylúčenie odporcu z bytu, takto

rozhodol:

Úplne vylučuje odporcu z užívania dvojizbového bytu č. 16, nachádzajúceho sa na 2. p. vo vchode č. 10 obytného domu súpisné č. 2161, postaveného na parcele KN-C č. 6635, evidovaného na LV č. 5704, vedeného Okresným úradom Žilina, Katastrálnym odborom pre katastrálne územie Žilina.

Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľka sa návrhom podaným na súde dňa 30.3.2015 domáhala rozhodnutia súdu, ktorým by súd úplne vylúčil odporcu z užívania dvojizbového bytu č. XX nachádzajúceho sa na X. p. vo vchode č. XX obytného domu súp. č. XXXX, na ulici M. Č.. XX R. Ž., zapísaného na LV č. XXXX pre k.ú. Ž., obec Ž., okres Ž..

Svoj návrh skutkovo odôvodnila tým, že s odporcom uzatvorila dňa 12.11.1977 manželstvo, ktoré naďalej trvá. Z manželstva sa im narodila dcéra W. D., F., X.X.XXXX, t.č. plnoletá, ktorá už žije sama. Spolu s odporcom v roku 1999 kúpili dvojizbový byt č. XX na druhom poschodí, na K.. D. M. XXXX/XX v Ž., zapísaný na LV č. XXXX, pre k.ú. Ž., na ktorej adrese majú obaja trvalé bydlisko. Odporca bol už od počiatku manželstva žiarlivý a majetnícky. Postupom času sa odporca začal chovať agresívne. Často navrhovateľku fyzicky napádal, fackoval, kopal. Keď bola ich dcéra malá, tak ich obe vyhodil z bytu, a to aj v noci a v zime, a vtedy sa navrhovateľka musela uchýliť u svojej matky. Vulgárne jej aj pred ich dcérou nadával, vyčítal jej domnelú neveru, neustále ju kontroloval, sledoval a prehľadával mobil. Rovnako ju fyzicky napádal. Neustále ju kontroloval a požadoval, aby sa mu pravidelne hlásila kde je a čo robí. Dňa 7.9.2014 jej v kuchyni ich bytu priložil ku krku nôž a slovne sa jej vyhrážal. Od počiatku roku 2015 sa odporcovovo agresívne správanie vystupňovalo. Neustále navrhovateľku sledoval, kontroloval a upodozrieval z rôznych vymyslených vecí. Rovnako sa jej vyhrážal, že taký teror bude mať kým nezdochne. V dôsledku toho sa u navrhovateľky začala prejavovať nespavosť a stres. Situácia sa koncom februára vyhrotila natoľko, že navrhovateľka podala na odporcu trestné oznámenie. Dňa 10.3.2015 bolo voči odporcovi vznesené obvinenie pre spáchanie zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Odporca bol následne vzatý do väzby. Uznesením Okresného súdu Žilina č.k. 8C/147/2015-9 zo dňa 19.3.2015 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bol odporcovi uložený zákaz vstupovať do spoločného bytu. Trestné konanie vo veci týrania blízkej osoby naďalej pokračuje. Navrhovateľka má z odporcu neprekonateľný strach, aj keď sa nachádza vo výkone väzby, a nevie si predstaviť, aby sním mala žiť v spoločnej domácnosti, ak by bol z väzby prepustený.

Odporca sa k doručenému návrhu vyjadril podaním doručeným súdu dňa 1.3.2016, v ktorom uviedol iba, že ospravedlňuje svoju neprítomnosť na pojednávaní a súhlasí, aby bola vec prejednaná bez jeho neprítomnosti a že majetkovo sa s bývalou manželkou vyrovná dohodou.

Súd vo veci nariadil pojednávanie dňa 5.4.2016, ktoré sa konalo v neprítomnosti odporcu v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p. vzhľadom k tomu, že odporca sa na pojednávanie neustanovil, hoci bol naň riadne a včas predvolaný, pričom svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 1.3.2016.

Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu v plnom rozsahu.

Súd tak vykonal dokazovanie oboznámením listinným dôkazmi, pričom zistil nasledovný skutkový stav. Z čiastočného výpisu z katastra nehnuteľností z LV č. XXXX, vedeného Správou katastra Ž. pre k. ú. Ž., zo dňa 5.4.2016 mal súd za preukázané, že navrhovateľka a odporca sú vedení na tomto LV ako bezpodieloví spoluvlastníci dvojizbového bytu č. 16 nachádzajúceho sa na X. p. vo vchode č. XX obytného domu súp. č. XXXX, postaveného na parcele č. XXXX (č. l. 32 spisu).

Súd považoval za nesporné, že navrhovateľka a odporca uzavreli dňa 12.11.1977 v Ž. manželstvo (č. l. 28 spisu) a že z manželstva účastníkov sa narodila dňa X.X.XXXX dcéra W. D., t.č. plnoletá, bývajúca sama.

Súdu je známe, že uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 8C/147/2015-9 zo dňa 19.3.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.4.2015, nariadil v zmysle ust. § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. g) a ods. 4 O.s.p. predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi povinnosť, aby dočasne nevstupoval do predmetného bytu a navrhovateľke povinnosť do 30 dní od vykonateľnosti tohto rozhodnutia podať na súde proti odporcovi žalobu o vylúčenie odporcu z užívania bytu.

Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 3T/117/2015 zo dňa 15.10.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.10.2015, (na č. l. 422 pripojeného spisu Okresného súdu Žilina spis. zn. 3T/117/2015) bol odporca uznaný za vinného, že od presne nezisteného dňa mesiaca január roku 2009 až do dňa 10.3.2015 v mieste svojho trvalého bydliska a to v Ž. na K.. D. M. Č.. XXXX/XX, v priestoroch 2-izbového bytu č. XX, nachádzajúceho sa na druhom poschodí, spôsoboval svojej manželke W. D., F. XX.XX.XXXX, trvale bytom detto psychické aj fyzické utrpenie a to takým spôsobom, že opakovane, a to minimálne raz za 3 mesiace, a najmä v poslednom období roku a pol každý deň svojej manželke W. D. bezdôvodne alebo pod nájdením nejakej zámienky, napríklad, že je zle navarené jedlo, že chodí do práce, vulgárne nadával slovami, že je „kurva, špina vyjebaná“ alebo jej robil výčitky v takom zmysle, že bohvie s kým spáva, že smrdí od semena, nech sa ide umyť, a to najmä kvôli jeho chorobnej bezdôvodnej žiarlivosti na ňu, v rámci ktorej jej zakazoval chodiť do jej zamestnania, za svojou rodinou, najmä za jej matkou, aj telefonicky sa s touto kontaktovať, stretávať sa s inými osobami, len v jeho prítomnosti mohla ísť mimo svojho bydliska, a keď bola na ním povolenej návšteve u svojej matky, tak ju hneď telefonicky kontroloval, či je tam, ako aj počas jej pracovnej doby v jej zamestnaní, z ktorého sa musela s ním v pravidelných časoch telefonicky skontaktovať a to aj cez Skype, aby cez webkameru videl, že je na tomto mieste, kvôli čomu musela mať neustále pri sebe svoj mobilný telefón a tento zdvihnúť okamžite na prvé zvonenie, ktorý jej aj niekedy prezeral, aby zistil s kým bola v kontakte a pred príchodom domov z práce ju vyzeral z okna, či ide načas, pričom mu vopred musela oznámiť, že príde o nejaký čas neskôr, ak išla z práce na nákup a keď meškala, tak po príchode jej robil výčitky, kde bola tak dlho s vulgárnym nadávaním, keď chcela ísť na nákup, tak jej to nedovolil, a keď trvala na tom, že pôjde na nákup, alebo na nejakom svojom vysvetlení situácie, tak jej viac vulgárne nadával, aj ju fyzicky napádal najmä tým, že ju udrel jeden alebo dvakrát otvorenou rukou v dlaň do oblasti jej tváre, pričom sa jej počas toho mal aj vyhrážať opakovane slovami „že však uvidí, nech sa to opováži niekomu povedať, že bude trpieť za to, že chodí do roboty“, po čom sa vždy rozplakala, na čo ju vždy od seba vyhodil s tým, že nech ide plakať inde, že to počúvať nebude, pričom cez pracovné dni od pondelka do štvrtka v skorých nočných hodinách v čase od 02,00 hod. ju v pravidelných intervaloch, asi tak každých 5 minút, budieval zo spánku tým, že do nej, väčšinou do ramena, rukou strkal so slovami „choď už do tej roboty, čo už ležiš, už vypadni“, až kým sa neunavil a nezaspal, po čom už ona nemohla zaspáť, ani spať, tiež jej mal dňa 7.9.2014 prikázať, aby držala ústa, keď sa mu snažila niečo vysvetliť pri kuchynskej linke a počas jeho výčítiek, vziať kuchynský nôž zo stojana na nože a tento jej priložiť na krk so slovami „že ak povie ešte jedno slovo, zareže ju ako takú sviňu, že jej odreže hlavu, čo mu urobí nesmiernu radosť“ a keď inokedy dávnejšie sa to snažila riešiť tým, že chcela od neho odísť, sa jej mal vyhrážať tým, že on si ju všade nájde, že nikdy nebude mať od neho pokoj, a neskôr tým, že však uvidí, čím vzbudzoval u nej strach, že tieto svoje vyhrážky uskutoční a preto sa túto situáciu s ním bála riešiť odchodom od neho, ako aj privolaním, či vyhľadaním pomoci, čo vykonala až jej dcéra W. C. po tom, ako ju jej matka Zita Jakubcová kontaktovala z obavy o svoj život, lebo sa jej mal manžel vo štvrtok dňa 26.2.2015 vyhrážať slovami, „že nech sa teší, že odteraz začne psychický a fyzický teror, až kým nezdochne“, po čom ju v

skorých ranných hodinách zo dňa 9.3.2015 do dňa 10.3.2015 opäť budil, pričom jej vulgárne nadával a hovoril jej, aby vypadla do práce sa kurviť, počas čoho sa jej mal opätovne vyhrázať, že ju dá otráviť a zožrať vranám, pričom, keď ju opätovne zobudil v čase okolo 02.15 hod. tým, že do nej strkal so slovami, že čo spí, nech ide do roboty, tak potom sa jej mal vyhrázať, že ak do práce pôjde, že sa domov už nevráti, že ju tam nevpustí, čím svojim konaním vyvolával u svojej manželky W. D. po dlhší čas nadmerný stres a strach o jej život, bránil v jej oddychu a spánku, pričom správanie obvineného voči manželke W. D. vyvolalo u nej podľa znalcov posttraumatickú stresovú poruchu, teda týral blízku osobu spôsobujúc jej najmä psychické utrpenie vyvolávaním nadmerného stresu a strachu, citovým vydieraním, ponižovaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie, ako aj bezdôvodným odopieraním oddychu a spánku, pričom sa konania dopustil závažnejším spôsobom konania (uvedeným v ustanovení § 138 písm. b/ Tr. zákona - po dlhší čas), čím spáchal zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. Zákona, za čo bol odsúdený podľa § 208 ods. 2 Tr. zákona, § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona, § 36 písm. j), písm. l) Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky 8 (osem) mesiacov.

Lustráciou v registri Zboru väzenskej a justičnej stráže vykonanou dňa 16.2.2016 súd zistil, že odporca sa momentálne nachádza vo výkone trestu v ústave na výkon trestu Trenčín, a to na základe rozhodnutia Okresného súdu Žilina č.k. 3T/117/2015, pričom trest trvá od 10.3.2015 do 10.11.2019.

Rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 2C/237/2015-34 zo dňa 4.2.2016, ktorý v čase vyhlásenia tohto rozsudku doposiaľ nenadobudol právoplatnosť, bolo rozvedené manželstvo účastníkov konania (rozsudok na č. l. 28 súdneho spisu).

Podľa ust. § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa z dôvodu fyzického alebo psychického násillia alebo hrozby takého násillia vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo byte, stalo ďalšie spolužitie nezniesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov obmedziť užívacie právo druhého manžela k domu alebo bytu patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva, prípadne ho z jeho užívania úplne vylúčiť.

Podľa ust. § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

Podľa ust. § 75 ods. 5 O.s.p., ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Ak súd rozhoduje o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g), rozhodne najneskôr do 48 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2; do plynutia lehoty sa nezapočítava sobota, nedeľa alebo sviatok. Ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 75a, rozhodne najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Uznesenie o predbežnom opatrení uvedenom v tomto odseku je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

V zmysle uvedeného ust. § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka je možné obmedziť, príp. úplne vylúčiť užívacie právo jedného z manželov k domu, resp. k bytu, ktorý je predmetom ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Účelom tejto úpravy je tak obmedzenie násillného správania manželov, najmä pri nezhodách o právach a povinnostiach vyplývajúcich z ich bezpodielového spoluvlastníctva. Takéto obmedzenie, resp. vylúčenie užívacieho práva k takýmto nehnuteľnostiam prichádza do úvahy vtedy, ak vo vzťahu k manželovi alebo blízkej osobe, ktorá býva v spoločnej domácnosti, dochádza k fyzickému alebo psychickému násilliu, resp. k hrozbe takým násillím. Aktívne legitimovaným manželom na podanie návrhu na takéto rozhodnutie súdu je ten z manželov, na ktorom bolo fyzické alebo psychické násillie páchané, resp. voči ktorému smerovala hrozba takéhto násillia, pričom takýto návrh smeruje proti tomu pasívne legitimovanému manželovi, ktorý sa fyzického alebo psychického násillia dopúšťa alebo takýmto násillím hrozí.

Hmotnoprávnymi predpokladmi použitia tejto občianskoprávnej sankcie proti druhému manželovi sú jednak existencia bezpodielového spoluvlastníckeho vzťahu manželov k domu alebo bytu, ďalej existencia spolužitia obidvoch manželov v dome alebo v byte, existencia fyzického alebo psychického násillia, eventuálne existencia čo i len hrozby takéhto násillia, realizácia násillia (príp. hrozba ním) vo vzťahu k manželovi alebo blízkej osobe (ust. § 116 Občianskeho zákonníka), ktorá býva v spoločnom dome alebo byte, nachádzajúcim sa v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov a napokon nezniesiteľnosť ďalšieho spolužitia z už uvedených dôvodov.

Každé rozhodnutie súdu, ktorým sa obmedzuje, príp. vylučuje, užívacie právo jedného z manželov k spoločnej veci, je vážnym zásahom do výkonu vlastníckeho práva a vo svojej podstate predstavuje

občianskoprávnu sankciu vo vzťahu k páchatelom násilia. Existencia konkrétneho fyzického, či psychického násilia, resp. hrozby ním, musí byť preto v súdnom konaní preukázaná. Neznesiteľnosť spolužitia v dôsledku fyzického alebo psychického násilia musí mať značnú intenzitu, musí byť spôsobilá natoľko znížiť kvalitu spolužitia v spoločnej nehnuteľnosti, že toto spolužitie bude objektívne považovať za neznesiteľné. Dôkazné bremeno na preukázanie existencie uvedených hmotnoprávnych podmienok pre uvedené rozhodnutie súdu leží výlučne na aktívne legitimovanom účastníkovi konania.

Súd mal tak v konaní primárne preukázané, že predmetný byt bol v čase vyhlásenia rozsudku v bezpodielovom spoluvlastníctve účastníkov konania, a teda je splnená základná hmotnoprávna podmienka v zmysle ust. 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Súd mal zároveň za preukázané, že zo strany odporcu došlo opakovane k psychickému, ako aj fyzickému násiliu voči navrhovateľke v podobe, ako bolo uvedené v rozsudku Okresného súdu Žilina v rozsudku č. k. 3T/117/2015-422 zo dňa 15.10.2015. K uvedenému konaniu odporcu došlo aj v čase bezprostredne pred podaním návrhu vo veci samej. Z pohľadu súdu je tak možné bezpochybné konštatovať, že po uvedenom konaní odporcu, ktoré vyvolalo u navrhovateľky zdravotné poruchy uvedené vo výroku rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 3T/117/2015-422 zo dňa 15.10.2015, je ďalšie spolužitie účastníkov v predmetnom byte z objektívneho pohľadu neznesiteľné.

Pokiaľ sa týka splnenia podmienky spolužitia účastníkov v spoločnom byte, súd mal na základe lustrácie v registri ZVJS preukázané, že odporca sa momentálne nachádza vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu Trenčín, pričom výkon trestu by mal trvať až do 10.11.2019. Napriek tejto skutočnosti (t.j. absencia spoločného spolužitia v čase vyhlásenia rozsudku) však podľa názoru je z hľadiska ochrany života a zdravia navrhovateľky nutné návrhu navrhovateľky vyhovieť, nakoľko kým nedôjde k právoplatnému rozvodu navrhovateľky a odporcu a následnému vyporiadaniu BSM vo vzťahu k predmetnému bytu, by v prípade prepustenia odporcu z výkonu trestu, mal odporca právo predmetný byt spolu s navrhovateľkou užívať a opätovne by sa mohol dopustiť voči nej fyzického a psychického nátlaku a násilia.

Z vyššie uvedeného vyplýva splnenie všetkých hmotnoprávnych podmienok pre rozhodnutie súd v zmysle ust. § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto súd vyhovel návrhu navrhovateľky v plnom rozsahu.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Podľa ust. § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodoval v zmysle vyššie uvedeného ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. Navrhovateľka bola v konaní síce v plnom rozsahu úspešná a vzniklo jej tak podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. právo požadovať od odporcu náhradu účelne vynaložených trov, avšak toto právo si návrhom v súlade s ust. § 151 ods. 1 veta prvá O.s.p. voči odporcovi neuplatnila, a preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.